

Müstəmləkə uşağı

Kim Haqi

MÜSTƏMLƏKƏ UŞAĞI

Tərcüməçi:
Zaur Abışov

qanun nəşriyyatı

Kim Haqi **MÜSTƏMLƏKƏ UŞAĞI**
Bakı, Qanun Nəşriyyatı, 2023, 200 səh.

Ölçü: 120x185 mm

Cild: yumşaq

Çapa imzalandı: 20.09.2023

Naşir:	Şahbaz Xuduoğlu
Tərcüməçi:	Zaur Abışov
Redaktor:	Dürdanə Ramazanlı
Korrektorlar:	Lalə Əmirli, İradə İslamova
Texniki redaktor:	Aygül Yelmarlı
Mətn dizaynı:	Xəyalə Şirinli
Qapaq dizaynı:	Rafael Qasım

Qanun Nəşriyyatı
Bakı, AZ 1102, Tbilisi pros., 76
Tel: (+994 12) 431-16-62; 431-38-18
Mobil: (+994 55) 212-42-37
e-mail: info@qanun.az
www.qanun.az
www.fb.com/Qanunpublishing
www.instagram.com/Qanunpublishing

ISBN 978-9952-38-816-9

© Qanun Nəşriyyatı, 2023
Copyright © 2007 by Kim Ha Gi (김하기)
All rights reserved.

Bu kitabın Azərbaycan dilinə tərcümə və yayım hüquqları
Qanun Nəşriyyatına məxsusdur. Kitabın təkrar və hissə-hissə
nəşri “Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında”
Azərbaycan Respublikasının Qanununa ziddir.

“Müstəmləkə uşağı” romanı Yaponiyanın Koreyanı işğal etdiyi 35 illik müstəmləkə dövründən bəhs edin. Real hadisələr və sənədlər əsasında yazılıb milli əsarət və istibdad bir uşağın gözü ilə canlandırılıb.

Mündəricat

Gözəl yurdu olan uşaq.....	9
Zəngin ulu babam	11
Damazlıq inək və keçi.....	14
Qayadakı cızma-qara	21
Mən, Qıtcu və İnhe	25
Haori və yapon saqqatı.....	29
İbtidai sinif.....	33
Dayım	37
Siçansaqqal müəllim.....	39
Mañçol və Cəza.....	45
Palıd qozası möhürü	50
Kartof basdırması.....	55
İnək axtarışında	61
Sevgi zəngləri	66
Qyanhaqconqdakı leylək yumurtası	72
Təbib qoca və Qarı nənə	76
Tənha filosof.....	83
Yoşıda müəllim və nəzarət vərəqəsi	88
Soyadların dəyişdirilməsi	93

Yeni yoldan tapdığım pul.....	99
Ağzımda albalı çiçəyi.....	102
Sıra baxışı və tövlə.....	107
Uzunsaçlı Qanq müəllim.....	117
Koreyalı Bak müəllim.....	128
Qırmızı kağız, ağ kağız.....	131
Könüllü qızlar korpusu və bacım Ve Qyonq.....	135
Orta məktəbə qəbul.....	143
Ça Qyanqsunun quyu nəzəriyyəsi metafizikası.....	148
Atamın həbsə atılması.....	153
Dayımın kitabları.....	159
Kamikadze və Poxlu Bak.....	163
İmperatorun kapitulyasiya bəyanatı.....	166
Buzovun doğuşu.....	170
Epiloq.....	173

Gözəl yurdu olan uşaq

Mən qəzavü qədər deyilən şeyin olduğuna inanıram. Doğulduğu ailəni istədiyi kimi seçən adam varmı? Elə olsaydı mən də varlı ailədə doğular, yeddi uşaqly kasıb ailənin böyük oğlu kimi dünyaya gəlməzdim. Kasıb ailə, üstəlik yeddi uşaqdan ən böyüyü kimi dünyaya gəlmək, bu mənə ömür boyu çiyinlərimdən ata bilməyəcəyim yük idi.

Ailən kimi yaşadığın dövrü də seçmək olmur. Dünyaya gəldiyim dövrü seçə bilsəydim yapon işğalı altında muxtariyyətini itirmiş insan kimi dünyaya gəlməzdim. Beş minillik tarixdə vətənimizi əldən verib müstəqilliyimizi itirdiyimiz dövr yalnız bu 36 illik müstəmləkə illəri idi.

Belə bir pis dövrdə mən qəmgin müstəmləkə təbəəsi olaraq dünyaya gəlmişdim. Ancaq mən vətənim qədər təbiətin və tarixin həmahəng olduğu, bərəkətli bir kənddə dünyaya gəlmişdim.

Yuvarlaq zirvəli ana dağın öz körpə təpələrini ağuşuna alaraq əhatə etdiyi gözəl yurdum, pəncərələri açanda şəh qoxusunun evə dolduğu, darvazadan bayıra çıxarkən büllur suların rəvan axaraq ayağını islatdığı zəngin təbiətli bir yerdir.

Üstəlik mənim yurdum tarix kitabımızın ilk səhifəsini bəzəyən neolit dövrünə aid iki milli sərvətin, Çoncon kəndi və Banqude qayaüstü təsvirlərinin qorunduğu tarixi bir yerdir.

Təsvirlərin qarşısındakı paqodaya oxşar qayada isə tarixdən əvvəlki dövrdə bizim kənddə gəzib-dolaşan dinovavrın ayaq izlərinin aydın təsvirləri var ki, bu da dəyərli geoloji mənbədir.

Hələ indi də hər fəsildə bir çoxları təbiət qoynunda dincəlmək və ya tarixi qalıqları araşdırmaq üçün buraya üz tuturlar. Gözəl yurdu olan insan ömür boyu fəxrlə yaşayar.

Zəngin ulu babam

Kasıb ailədə dünyaya gəlsəm də mənim künyəm əjdaha idi.

Kiçik yaşlarımda başqa uşaqlarla dava-dalaş edəndə anam mənə belə nəsihət edirdi.

“Bura bax Doqqyonq, sənin künyən əjdahadır. Gələcəkdə Conq Monqcu və ya İ Yulqoq¹ kimi böyük şəxsiyyət olmalısən. Uşaqlarla dava etmək sənə heç yaraşmır”.

Conq Monqcu və İ Yulqoqun künyəsi də əjdaha olduğu üçün uşaqlıqdakı adlarım onlarınki ilə eyni olaraq Monqyonq və Hyonqyonq olmuşdu.

Lakin sürdüyüm ömürə dönüb baxanda əjdaha kimi səmaya pərvaz etdiyim anlar o qədər də çox olmayıb. Nə vaxt göyə doğru qanad açmışamsa o dəqiqə kəlləmayallaq yerə çaxılmışam.

Ancaq Cosonun son illərində yaşayan ulubabam lap əjdaha kimi həyat sürmüşdür. Kasıb ailədən çıxaraq öz

¹Conq Monq Cu (1337–1397) və İ Yul Qoq (1536–1584) Koreyanın orta əsrlərdə yaşamış mütəfəkkir yazar və şairləridir.

bacarığı ilə varlanmışdır. O, öküz kimi qüvvəli, qarışqa kimi əzmlı olmuşdur. O qədər qüvvəli olmuşdur ki, fermerlərin ayaqları iki çuval düyünün ağırlığına tab gətirməyib əsəndə o üç çuvalı ciqenin² üstünə qoyub daşmışdır.

Bir gün ulubabam üç çuval düyünü kürəyinə atıb Aclıq tərəsindən yerə enirmiş. Təpə o qədər hündür və sıldırımlıdır ki, aşıb keçənə qədər acdığın üçün adını belə qoyublar. Güclə tərənin yamacına çatanda qəfildən iri bir pələng onu tutub yemək istəyib. Üstünə cuman pələngi ciqə dəyənəyi ilə qovaraq Aclıq tərəsini göz qırpımında elə aşıb gəlibmiş ki, deyirlər tərədən düşəndə çuvalar hələ də onun belində imiş.

Ulubabam çox çalışqan biri olubmuş. Hər səhər xoruzlar banlamazdan əvvəl durub qamış həsirləri arabasına yığar, ölkənin hər yerini gəzərək ticarətlə məşğul olarmış. O dövrdə həsirlər sadə adamların xoşuna gəldiyi üçün yaxşı pula gedirdi. O, pulunu yığıb çəltik tarlası almış və dövrün zənginlərindən olmuşdur.

Ancaq mənim babam atamın babasından (yəni öz atasından) fərqli olaraq zəif cüssəsi ilə yalnız mütaliə ilə məşğul olmuşdur. Ulu babam vəfat etdikdən bir az sonra müstəmləkə illəri başlamış, Coson qubernatorluğu torpaqların siyahıya alınması haqda qanunu tətbiq edilmişdi. Ətrafda baş verənlərdən bixəbər olan babam

²Ciqə – qədimdə Koreyada istifadə edilən yük daşıma alətlərindən biri.

o qədər torpağı sahibsiz qoyduğu üçün torpaq kələkbazlar və Şərq İnkişaf Şirkəti tərəfindən əlindən alınmışdı. Buna görə qəm-qüssəyə düşmüş, qalan pulunu da içkiyə vermişdir. O, ölkəmizin tənəzzül etdiyi il 49 yaşında çox cavan dünyadan köçmüşdü.

Kəndin ağsaqqalları mənə bəzən belə deyirlər: “Bəs eşitməmişən ki, baban şərab çanağına dönüb göydəki qarğaya da içki təklif edirdi. Baban bir az da yaşasaydı evinizdə bir dənə qaşığı da qalmayacaqdı”.

Babam və atamın zamanında vəziyyətimiz çox pisləşmiş, mən anadan olanda evdə necə deyirlər əldə bir cüt dəmir qaşığı, çəngəl də qalmamışdır. Vaxtilə bir zəngin ulu babam olsa da, mən özüm olduqca yoxsul vəziyyətdə dünyaya gəlmişdim.

Damazlıq inək və keçi

“Hey Doqqyonq! Gəl gedək inəyi otaraq”.

Yolsami bizim evin çöl qarşısının qarşısına inəyi gətirib səsləndi.

“Yaxşı gedək, lənətə gəlmişin keçisi”.

Mən ciqeni kürəyimə alıb keçinin yanına bir təpik vuraraq çölə çıxardım.

Keçi incimişcəsinə uzaqdakı dağa tərəf üz tutub mələdi.

“Bu gün də keçi aparırsan?”

“Hə, inəyi məndən qabaq balaca aparıb”.

Keçini qabağıma qatıb deyilərək kəndin içindən çıxdım.

İnək otarmağa gedəndə mən kiçik qardaşım İ Qyonqla keçi ucbatından həmişə savaşırdım. Çünki sözbəxan inəklə müqayisədə bir az gözdən qoyan kimi dağın başına rədd olub qaçan keçini otarmaq daha çətin idi.